

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Redakcja i Administracja
ul. Rydza-Śmigłego № 6
Telefon № 59.**GRODZIENSKIE**

Cena 10 gr.

Rok V.

GAZETA PORANNA DLA WSZYSTKICH

Nr. 280

Aresztowania Mussoliniego

**domagają się podobno Anglicy
groząc, że zrobią z nim to samo, co z Napoleonem
Mają już na ten cel przygotowaną odludną wyspę
(Własna obsługa radjo-telegraficzna z Aleksandrii)**

PARYŻ (tel. wł.) — W tu-
tejszych kołach politycznych
krążą sensacyjne wiadomości,
że Anglja domaga się aresztowa-
nia Mussoliniego.

W rozmowie z Lavalem,
premierem Francji, angielski
minister Eden miał oświadczyć,
że „Anglja z Mussoli-
nim zrobi to samo, co z Napo-
leonem”. Powtarzają nadto,
jakoby min. Eden miał się
wyrazić, że „Anglicy przygo-
towali już dla Mussoliniego
odludną wyspę, podobną do
wyspy św. Heleny” (na której
dokonał zycia Bonaparte).

Wiadomość tę potwierdzają
austrjackie koła dyplomatyczne,
dodając jeszcze bardziej
sensacyjną informację. Oto
Anglja jakoby miała się zwró-
cić do włoskiego króla i na-
stępcy tronu, radząc, by od-
sunęli od władzy Mussoliniego
i zlikwidowali ustrój fa-
szystowski. Anglicy ponoć tłumaczą,
że w interesie dyplomacji
leży wzięcie większego udziału
w rządach, obalenie Musso-
liniego, póki jeszcze jest czas.
Na potwierdzenie owych
sensacyjnych wiadomości po-
dają, że w obecnych pertrak-
tacjach Anglja stawia także
żądania, których Mussolini nie
może przyjąć, jak np. wyco-
fanie wojsk z Afryki, jako
warunek podjęcia jakichkol-
wiek rokowań.

Woda wysycha--poleje się krew

Mimo, że w dniu wczoraj-
szym w dalszym ciągu nie
było poważniejszych starć na
terenie Abisynji, w Egipcie i
Sudanie angielskim w związku
z ostatnimi wydarzeniami
genewskimi, sytuacja jest
bardzo napięta. Od wczoraj
urzędy pocztowe Egiptu nie

przyjmują już przekazów
pieniężnych do Włoch i koloni-
j włoskich, a w związku z
przybyciem na lotnisko w Ka-
irze 40 samolotów angielskich
oczekiwane jest w każdej
chwili wprowadzenie stanu
obłężenia zarówno w Egipcie
jak i brytyjskim Sudanie.

Wymarsz na front oddziału wojsk abisynskich z Addis Abeby.

W ten sposób Anglja daje
do zrozumienia, że nie wal-
czy z Włochami, lecz jedynie
z Mussolinim, który jest fila-
rem faszyzmu i rzesznikiem
awanturkicznej polityki kolon-
jalnej. A więc między wierz-
szami powiada, że gotowa by-
łaby pójść na kompromisy,
gdyby Mussolini został obalony.

KOLEJ ELEKTRYCZNA W SIRONEJ FRONIE

Z głównej kwatery włoskiej
donoszą o szybkim tem-
pie prac nad usprawnieniem
komunikacji w obsadzonych
przez Włochów rejonach. W
ciągu 10 dni wybudowano 60
km. doskonałej szosy, która
już za kilka dni połączy
granicę włoską z okupowaną
Adua. Na terenie Erytrei uru-
chomiona będzie kolej elek-
tryczna (długości 75 km.),
która połączy port Massanę z
Asmarą. Wobec oczekiwanych
dużych transportów wojska
(jeszcze w tym tygodniu z Ne-
apolu wyjedzie 16.000 żołnie-
rzy), owe nowe możliwości
transportowe w Erytrei będą
miały dla Włochów ogromne
znaczenie.

Eskadra włoskich samolo-
tów była wczoraj kilkakrotnie
ostrzeliwana przez abisynskie
armatki przeciwlotnicze. Mię-
dzy miejscowościami Amba
Alagi i Sericot samoloty rzuci-
ły kilkanaście bomb, które
wyrządziły podobno duże
szkody.

JAPONSKA BRON

Nadeszły także z Asmary
pewne szczegóły o losach
zdrajcy abisynskiego, ras
Gugsy. 1500 jego żołnierzy
znajduje się obecnie w okoli-
cy Makale pod komendą włos-
kich oficerów; samodzielnie
nie mogą oni przedsięwziąć
żadnej akcji i w najbliższym
czasie wcieleni zostaną do je-
dnego z korpusów regularnej
armii. Sensacją było, że 113
karabinów maszynowych i
50.000 nabojev, w które za-
opatrzono były oddziały Gug-
sy — wszystko to z łatwością
poznano jako wyroby (i to
bardzo dobre!) japońskich za-
kładów amunicyjnych.

NEGUS DOBRZE STRZELA

W Addis Abebie cesarz na
kilka godzin przed swym wy-
jazdem na front, przyjął defila-
dę 100.000 żołnierzy (zupel-
nie zresztą dzikich) z miejsc-
owości Kaffy i Onelaga. W go-
dzinach rannych Negus znany,
powszechnie jako znakomity
strzelec wypróbował osobi-
ście nadeszłe ostatnio transpor-
ty broni. Z odległości 200 me-
trów Cesarz nastrzelił z karabi-
nu maszynowego na gładkiej
desce swe pełne imię i nazwi-
sko w języku amharskim. Nie-
zwykle ciekawy ten wyczyn
wywołał prawdziwą sensację
wśród zgromadzonych dzien-
nikarzy.

NIE BOJA SIĘ BOMB I SAMOLOTÓW

Niepokój wywołały w stoli-
cy pogłoski o lotach włoskich
samolotów nad miejscowością
Gota, odległą od Addis Abeby
o 230 kilometrów. Włosi zanie-
chali tym razem bombardowa-
nia, zresztą według opinii abi-
synskich sfer wojskowych o-
gól czarnych oswoił się już zu-
pełnie z atakami lotniczymi i
wobec niedużych stosunkowo
strat wywołanych dotąd bom-
bami, armja abisynska nie od-
czuwa teraz żadnej bojaźni
wobec tak groźnie opisywa-
nych przednio samolotów.
Jak, nie bez złośliwości zresz-
tą, komunikują z frontu, włoscy
lotnicy zdradzają narazie
ogromne braki w wyszkoleniu
i ich „precezyjnie” wyrzucanie
bomby z reguły chybiają o...
setki metrów.

DESZCZE PRZESTAJĄ PADAĆ — FOPLYNIE KREW

Ogólne mniemanie jest, że
względna cisza na obu fron-
tach skończy się najdalej w
nadhodzącą sobotę. Zresztą
jak sygnalizują z Somali, opa-
dy deszczowe nie są już zbyt
gwałtowne, tak, że możliwe są
już nawet pewne przegrupowa-
nia i dalszy marsz włoskiej pie-
choty.

Karpiński leci do Australji

Wczoraj lądował z ławicy na Okęc u

Lotnicy polscy — mjr. Kar-
piński i mechanik Rogalski —
podejmujący lot z Warszawy
do Melbourne w Australji,
wylądowali wczoraj o godz.
10.15 rano na lotnisku wojsko-
wym na Okęcju.

Lotnicy przybyli z Ławicy
pod Poznaniem na aparacie
„Lublin XIII-D”. Lot z Pozna-
nia trwał około półtorej godzi-
ny.

Przed wystartowaniem do
Australji, lotnicy dokonali do-
kładnych oględzin samolotu i
zaopatrzyli się w paliwo, sma-
ry i oliwę.

Lot mjr. Karpińskiego ma
charakter propagandy polskiej
go samolotu turystycznego.
Lotnicy przygotowywali się
do tego lotu dłuższy czas i do-
kładnie przestudjowali wa-
runki śmiałej podróży.

Karpiński poleciał na Azje
Mniejszą, Arabję, Indje i Ar-
chipelag malajski do Portu
Darwina w Australji Północ-

nej, a stamtąd ponad Australja
Zachodnią do Melbourne.

Start z Warszawy nastąpić
może lada chwila.

Mjr. Karpiński wiezie ze so-
bą czarkę z wodą z Wisły, którą
przekazuje ośrodkowi pol-
skiemu w Australji. W drodze
powrotnej mjr. Karpiński
weźmie urnę z ziemią z Góry
Kościuszki na kopiec Marszał-
ka Piłsudskiego na Sowińcu.

Długość lotu w jedną stronę
wynosi około 20 tys. km.

Wielokrotnie w czasie podróży
mimo trudnych warunków

Wielokrotnie w czasie podróży
mimo trudnych warunków

Wielokrotnie w czasie podróży
mimo trudnych warunków

Wielokrotnie w czasie podróży
mimo trudnych warunków

Wielokrotnie w czasie podróży
mimo trudnych warunków

Nigus kupuje broni za 80 milionów

LONDYN (tel. wł.) Z Abi-
synji donoszą, że cesarz Hail-
e Selassie udziela fabrykom
europejskim i amerykańskim,
zamówienia na wszystkie ro-
dzaje broni.

Ogólna suma tych zamó-
wien wynosi 5 miliony fun-
tów szterlingów, t. j. około
80 milionów złotych.

Do Zeila i Barbera — por-
tów w angielskiej kolonji So-

mali, zawinęło w tym tygod-
niu 6 okrętów naladowanych
broniami, pochodzenia głównie
angielskiego.

Jak widać, Anglja, już w
kilka dni po uchwaleniu
przez Ligę Narodów zniesie-
nia zakazu dostarczania bro-
ni Abisynji, jako stronie wal-
czącej — zdążyła już dostar-
czyć aż 6 okrętów z bronią.

Co to jest Abisynja?

Rodzina ofiary zabija mordercę w „domu śmierci”

Licytacja łapówek przy wyrokach sądowych — Befszyki z żywych wołów

W jednym z poprzednich odcinków zaznaczyliśmy, że w Abisynji panują swoiste obyczaje, których żadną miarą nie możnaby określić mianem humanitarnych. Są one głęboko zakorzenione w ludności, są częścią składową wychowania, wynikiem różnorodności plemiennej ludów abisyńskich. Przeprowadzenie poważniejszych zmian w tej dziedzinie, spotka się ze zdecydowanym oporem ludności. Wiedział o tem dobrze pierwszy wielki reformator, cesarz Menelik II i pamięta o tem jego godny następca, syn pogromcy Włoch pod Aduą — cesarz Haile Selassie I. Reformy ich nie tykają wogóle najważniejszej dziedziny życia obywatelskiego, a jeśli już, pod naciskiem zagranicznej opinii publicznej, robi się coś na tym odcinku, to są ustępstwa natury czysto zewnętrznej. Gdyby któryś z władców próbował pójść inną drogą, zapłaciłby to utratą tronu i reform nie przeprowadziłby.

BESTJALSKIE SCENY NA ULICACH

To co spotyka się na ulicach miast i wsi abisyńskich, może napawać odrazą Europejczyka, jest natomiast czemś zupełnie naturalnym dla tubylców. Czy zjadłby ktoś z czytelników befszyki z świeżo ubitego zwierzęcia? W Abisynji odbywa się to następująco.

Na placu targowym wiąże się sznurkiem nogi i byka przymocowuje się go do rogów drugiego. Zwierzęta drażni się dzikimi okrzykami, czerwonymi płachtami, zmuszając je do opętaneckiego biegu dokoła placu. Rozjuszony byk zrywa w pernej chwili pęta i rzuca się na zebrany tłum. Wówczas dopiero pędzą ku niemu rzeźnicy, przecinając żyły u nóg tylnych. Omdlałe zwierzę jest dalej drażnione. Usiłuje się je zmusić do powtórnego podjęcia biegu. Zdarza się, że ranny byk jeszcze godzinę pędzi, znacząc krwią swoją drogę. Gdy zwierzę jest bliskie śmierci, przecina mu się gardło. Mięso jest do sprzedania. Odpadki zostaną na placu, jako pokarm dla hyjen i szakali. Apetycznie, co? Jeszcze bardziej niehumanitarnie odbywa się ten proceder w prowincjach Ogaden i Boran. Tam roycina się żyjącego zwierzęcia karabaty mięsa, a rany pokrywa się jakąś mieszaniną z gliny i soków roślinnych.

Ulica jest również miejscem rozpraw sądowych. Istnieje

wprawdzie kilku zawodowych sędziów, otrzymujących stałe wynagrodzenie od państwa, ale obok nich wykonuje ten zawód niemal każdy członek kasty panującej. Oczywiście bezpłatnie. *Etjopczyki nie należą do ludów spokojnych.* Mają gorącą krew i dają jej często upust. Klótnie na ulicy są zjawiskiem nagminnym, długoletnie procesowanie się jest na porządku dziennym.

SADY NA ŚWIEŻYM POWIETRZU

Każdy przechodzący ulicą obywatel — znajomy czy nieznajomy — może zostać powołany przez pokłócone strony na sędzię. Z zaszczytu tego nie można zrezygnować, wyłączając wypadek, kiedy zagabnięty, ma pilną sprawę do załatwienia. Ale komu się mogło śpieszyć w Abisynji? Sędzia siada na ulicy, obok nie-

go zajmują miejsca strony. Gromadzi się natychmiast grupa ciekawych. Ktokolwiek z przysłuchujących się rozprawie, może zostać adwokatem albo też wotantem sędziego. Poza tem publiczność ma naturalnie prawo zabierania głosu. Można sobie wyobrazić ile czasu trzeba, aby w takich warunkach przeprowadzić jakiś poważniejszy proces. Równoległe z przewodem sądowym toczą się rozmowy celem polubownego załatwienia zatargu. Jednakże żadna ze stron nie zdradza skłonności do ustępstw, zanim nie zapadł wyrok sądu. Dopiero wówczas dorodzi do skutku polubowny układ.

Sędziowie są niesłychanie przekupni.

W sprawach cywilnych jeszcze nigdy nie wygrał sprawy biedny przeciwko bogatemu, wyżej postawiona w hierar-

cji społecznej osoba przeciwko niżej postawionej. Zresztą proces przekupstwa jest jawny i niesłychanie ciekawy. Po wyłożeniu sprawy przez strony, każda z nich zwraca się do sędziego mniej więcej z takim przemówieniem: „zakładam się z tobą o tłustego wołu, że przyznasz mi rację”. Przeciwnik wówczas woła: „a ja o dwa, że sprawiedliwość troja-tanie po mojej stronie. Jest to początek licytacji. Niejeden Abisyńczyk uniesiony temperamentem, został w ten sposób żebrakiem, jakkolwiek proces wygrał. Sprawiedliwość jest oczywiście po stronie tego, który więcej zaoferował ale nie wszystko idzie na własność sędziego: otrzymuje on tylko jedną czwartą „zakładu”, gdyż przecież i państwo, utrzymujące aparat „sprawiedliwości”, musi mieć jakieś dochody. Nie należy się więc dzi-

wić, że procesy trwają bardzo długo, gdyż w ten sposób sędzia może jak najczęściej wypompować ze swoich ofiar.

RODZINA OFIARY — ZABIJA MORDERCĘ

W sprawach karnych, sprawiedliwość jest niesłychanie bezwzględna. Obowiązuje stąd biblijna zasada „oko za oko, ząb za ząb”. Złodziejom obcinają się ręki albo stopy. Natomiast każdy morderca musi ponieść karę śmierci. Wykonaniem wyroków zajmuje się rodzina zamordowanego. Istnieje poza tem zwyczaj publicznego roykowania chłosty. Człowiek skazany na 40 biczeń, zwykle kończy swój żywot.

DOM ŚMIERCI

Haile Selassie, jeszcze w okresie swej regentury w r. 1916, zabronił wykonywania egzekucji na publicznych miejscach. Kazał zbudować opodal Addis-Abeby specjalny gmach „Dom śmierci”, w którym odbywają się egzekucje. Naturalnie każdy może być obecny przy tym akcie. Egzekucja należy do tłumnie odwiedzanych widowisk. Cesarz Haile Selassie dba również o to, by rodzina mogła wykonać prawo krwi, ale zabronił gonić zbrodniarza po mieście i zabijać go na miejscu. Zmordczynował odwieczne prawo „oko za oko”. Zbudował jeszcze jeden dom, w którym rodzina może wykonać prawo zemsty.

Prawo abisyńskie głosi, że morderca musi zginąć od tej samej broni, którą zadano śmierć jego ofierze. Co więcej, musi umrzeć od takich samych ran. Jeśli więc morderca użył broni palnej — od takiej samej zginie. Dla wygody rodzin, których członkowie zginełi od broni palnej, cesarz Haile Selassie urządził wspomnianą już strzelnicę. Ten, kto ma wykonać akt zemsty, ćwiczy się w tym budynku uprzednio. Dlatego też istnieją lalki służące jako cel.

KTO ZABIŁ — MUSI ZGINĄĆ

Morderca zostaje przywiązany, a wykonawca prawa zemsty dostaje w tej „przedziwnej” strzelnicy karabin dla wykonania wyroku. Każdy, kto zabił — musi zginąć, obojętnie, czy uczynił to rozmyślnie, czy też przypadkowo. W tych warunkach „strzelnica” jest często używana, a mimo to skarb państwa nie ma żadnych kosztów w związku z wykonaniem wyroków śmierci.

W dniu 17 b. m. odbyła się w lokalu Szkoły Pielęgniarstwa Polskiego Czerwonego Krzyża uroczystość wręczenia odznak honorowych P. C. K. osobom zasłużonym dla rozwoju tej instytucji. Na zdjęciu moment uroczystości.

Golgota żołnierzy włoskich na drodze Erytrea-Adua

Marsz Włochów na Aduę jest dowodem niezwykłej wytrzymałości żołnierza włoskiego. Korespondent wojenny „Daily Telegraph”, który w ciągu dziesiątków lat uczestniczył w licznych wojnach i marszach wojskowych, twierdzi, że jeszcze nigdy nie oglądał tak nadludzkich wysiłków. „Należy pamiętać — pisze korespondent — że ta część prowincji Tigre jest zupełnie dziką okolicą

i że obszar między rzeką Marreb i Aduą jest prawie niez-

ludniony. Wszystko, oprócz wody, nawet paszę dla bydła musi się dowozić z Erytrei. Droga od Erytrei prowadzi po przepalonej słońcem dolinie, po której posuwano się, dotychczas tylko na mulach i wielbłądach.

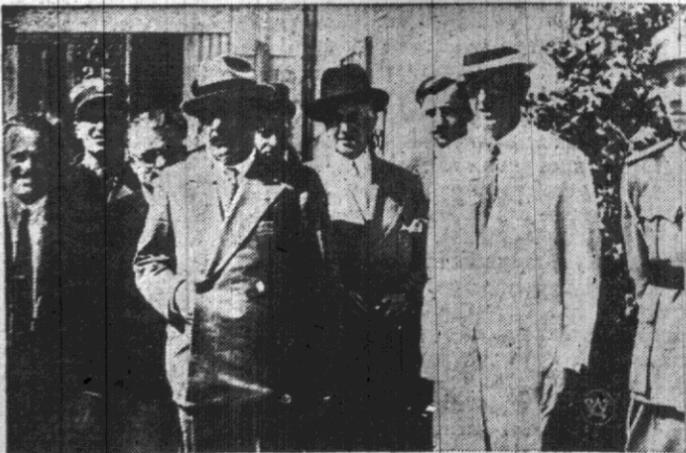
„Nagle droga wznosi się do wysokości 1300 metrów i prowadzi po zboczach górskich do Adui. Szerokość drogi nie przekracza półtora metra i prawie przez cały czas wznosi się nad urwistymi wąwozami.

Na każdym kroku żwir i kamienie obsuwają się z pod nóg i zlatują z hukiem w przepaść. W niektórych miejscach droga jest tak wąska, że bagaż należy zdejmować z grzbietów mulów i żołnierze muszą go sami przenosić. Droga jest nierównomierna. To wznosi się gwałtownie w górę, to stromo opada w dół.

„Wzdłuż drogi rosną gęste krzewy o długich kolcach, które rwą odzież i zadają głębokie rany ludziom i zwierzętom. W końcowym etapie marszu wskutek żwiru i kolców u wszystkich prawie żołnierzy obuwie było zupełnie zniszczone. U większości z podartych butów wyzierały palce, a niektórzy szli na bosaka.

„Wszyscy żołnierze i oficerowie nie golili i nie myli się

w ciągu kilku dni. Oczy mają zaropiałe, skóra na twarzy i rękach przepalona od silnego słońca, złazi płatami. Wskutek spania pod gołym niebem na ziemi odzież ich jest zmieciotzona i brudna. Chcąc się obronić przed tumanami mialkiego piasku, kładącego się na płuca, żołnierze obwiązali sobie nosy i usta chusteczkami. Nadomiar złego, żołnierzom niezwykle utrudnia ten uciążliwy marsz 30-kilometry bagaż, którym każdy z nich jest obciążony.

Po dymisji Tsaldarisa gen. Condylis mianowany został przez Zgromadzenie Narodowe regentem. Na zdjęciu Condylis w otoczeniu przyrodniczy rojalistó Marromihalisa, ministra Komunikacji i vicepremiera Ssestokisa.

W tych dniach opuścił Rygę poseł R. P. przy rządzie loterskim Beczkowicz, który, jak wiadomo, został wybrany senatorem. Na zdjęciu min. Beczkowicz z małżonką na dworcu w Rydze.

